

25.09.2019

Ärende/33

§ 282

Den av ledamoten Pentti Arajärvi väckta motionen om firande av romernas nationaldag i skolorna

HEL 2019-002602 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Pentti Arajärvi väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Pentti Arajärven aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pentti Arajärvi och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska påbörja förberedelser för firande av romernas nationaldag i stadens alla skolor från och med nationaldagen den 8 april 2020.

Stadsstyrelsen anser liksom fostrans- och utbildningsnämnden att det är viktigt att man på daghem och i skolor lyfter fram romernas egenartade och rika kultur. Firande av romernas nationaldag är ett naturligt sätt att följa läroplansgrunderna och att uttrycka uppskattning för romernas ställning som etnisk och kulturell minoritet. Romernas dag har noterats i Festkalendern (juhlakalenteri.fi), som är en sammanställning av olika kulturers högtidsdagar och som skolorna utnyttjar allmänt.

I Helsingfors är det skolorna och daghemmen som själva årligen fastställer vilka fester och teman som ska betonas i arbetet. Man vill inte begränsa orienteringen i den romska kulturen till enbart en högtidsdag, utan skolor och daghem kan välja en lämplig tidpunkt och tillväga-

25.09.2019

gångssätt för att behandla temat, i mån av möjlighet i samarbete med romska elever och deras familjer.

Skolor och daghem uppmuntras att bekanta sig med den romska kulturen tvärsektoriellt ur den traditionella kulturens, nutidskulturens, historiens, samhällsvetenskapernas och språkets synvinkel. Fakta och positiva upplevelser av den romska kulturen behövs för att fostra till positiva attityder. Aktuellt material och kunskap om den romska kulturen är tillgängliga bland annat på internet och i tryckalster. Dessutom har fostrans- och utbildningssektorn ett nätverk för stöd av romska elevers skolgång. Nätverket ger stöd åt skolorna i frågor som gäller romsk kultur, även firandet av nationaldagen.

Stadsstyrelsen har 12.11.2018 (§ 716) gett ett likartat svar med anledning av en motion som gällde samernas nationaldag. Skolorna har instruerats att uppmärksamma den samiska kulturen samt också den svenskspråkiga kulturen och vårt lands tvåspråkighet enligt samma principer som i fråga om den romska kulturen. Den samiska nationaldagen och Svenska dagen kan utgöra en naturlig inramning för uppmärksammandet av minoritetskulturerna, men inte heller i dessa fall har verksamheten avgränsats till en dag.

Stadsstyrelsen konstaterar till slut att man i Helsingfors ger undervisning i språket romani som ett särskilt modersmål. Det är fråga om utbildning som kompletterar den grundläggande utbildningen och som är frivillig men som förutsätter deltagande efter att man har anmält sig. Undervisningsgrupper bildas på basis av anmälningar. Fostrans- och utbildningssektorn kommer att effektivera informationsspridningen om möjligheten att läsa romani som en del av ansträngningarna att stimulera det hotade romska språket. I informationen bör man understryka att man inte behöver kunna romani för att delta i undervisningen, utan att det räcker att det är familjens eller släktens språk.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Pentti Arajärven aloite

25.09.2019

Ärende/33

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 573

HEL 2019-002602 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pentti Arajärven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 07.05.2019 § 151

HEL 2019-002602 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pidetään tärkeänä, että romanien omaperäistä ja rikasta kulttuuria tuodaan päiväkodeissa ja kouluissa esiin. Romanien kansallispäivän, eli kansainvälisen ja kansallisen romanipäivän, vietto 8.4. on yksi luonteva tapa noudattaa opetussuunnitelman perusteita ja osoittaa arvostusta romanien asemalle etnisenä ja kulttuurisena vähemmistönämme. Romanien päivä on huomioitu juhla-kalenterissa (juhlakalenteri.fi), joka on laajasti koulujen käytössä ja johon on koottu eri kulttuurien juhlapäiviä.

Helsingissä koulut ja päiväkodit määrittelevät itse vuosittain juhlat ja teemat, joihin painottavat toimintansa. Romanikulttuurin tutustumista ei haluta rajata yhteen juhlapäivään, vaan koulut ja päiväkodit voivat valita teeman käsittelyyn sopivan ajan ja keinot mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä romanioppilaiden ja heidän perheidensä kanssa. Pä-

25.09.2019

Ärende/33

iväkoteja ja kouluja kannustetaan tutustumaan romanikulttuuriin monialaisesti perinteisen kulttuurin, nykykulttuurin, historian, yhteiskuntatieteiden ja kielen näkökulmasta. Tietoa ja positiivisia elämyksiä romanikulttuurista tarvitaan myönteisten asenteiden kasvattamiseksi. Ajantasaista materiaalia ja tietoutta romanikulttuurista on saatavilla mm. internetissä ja painotuotteina. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toimii romanioppilaiden koulunkäynnin tuen verkosto, joka tukee kouluja romanikulttuuriin liittyvissä asioissa, myös kansallispäivän viettoon liittyen (kasko.romanityo@hel.fi).

Edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti on ohjattu kouluja huomioimaan myös ruotsinkielistä kulttuuria, maamme kaksikielisyyttä ja sen historiaa sekä saamelaista kulttuuria. Ruotsalaisuuden päivä 6.11. ja saamelaisten kansallispäivä 6.2. voivat antaa luonnolliset puitteet tälle, mutta niidenkään huomioimisessa ei kannata rajata toimintaa yhteen juhlapäivään.

Helsingissä opetetaan romanikieltä omana äidinkielenä. Opetus on perusopetusta täydentävää opetusta, joka on vapaaehtoista, mutta ilmoittautumisen jälkeen osallistumista edellyttävää. Ryhmiä perustetaan opetukseen ilmoittautumisen perusteella. Osana uhanalaisen romanikielen elvytystä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan on syytä tehostaa tiedotusta mahdollisuudesta romanikielen opiskeluun. Tiedotettaessa on romanikielen kohdalla korostettava, ettei kieltä tarvitse osata osallistuakseen opetukseen, riittää että se on perheen tai suvun kieli.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)edu.hel.fi